

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Literatura powszechna (interpretacje arcydzieł literatury dawnej)

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia polska (K) Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil praktyczny		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 13FPKS.14K.13770.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Koordynator zajęć	Bartosz Kowalczyk		
Prowadzący zajęcia	Bartosz Kowalczyk		
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy o najistotniejszych zjawiskach literatury powszechnej w dawnych wiekach.
C2	Rozwijanie i doskonalenie przez studentów umiejętności analityczno-interpretacyjnych, które pozwolą im dotrzeć do warstwy sensów omawianych dzieł literackich, uchwycić ich wymiary estetyczne oraz ułatwią ustalenie ich rangi w obrębie literatury powszechnej, co z kolei umożliwi dalsze samodzielne poszukiwania interpretacyjne.
C3	Kształcenie umiejętności samodzielnych wypowiedzi ustnych na temat literatury powszechnej wieków dawnych.
C4	Kształtowanie świadomości interdyscyplinarnej, umożliwiającej połączenie historii literatury z historią innych sztuk (np. malarstwo, teatr, opera, architektura).
C5	Kształtowanie świadomości komparatystycznej pozwalającej studentom rozpatrywać zjawiska historii literatury polskiej w szerszym kontekście przemian estetycznych i ideowych zachodzących w literaturze europejskiej.
C6	Wypracowanie znajomości tekstów krytycznych prezentujących najnowszy polski i obcy stan badań nad dawną literaturą powszechną.
C7	Tworzenie warsztatu pracy polonisty komparatysty oraz podstaw profesjonalnej biblioteczki porównawczej, przydatnej w wykonywaniu pracy zawodowej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	potrafi wskazać arcydzieła literatury dawnej i omówić ich tematykę oraz kształt estetyczny z użyciem elementarnej terminologii historycznoliterackiej i poetologicznej.	FPK_K1_W02	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
W2	potrafi wykorzystywać znajomość kontekstu historycznego i kulturowego, historii kultury europejskiej, jak też wiedzę o wybranych kategoriach tematycznych i genologicznych do celów zawodowych.	FPK_K1_W01, FPK_K1_W04	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
W3	potrafi rozpoznać i scharakteryzować kluczowe idee filozoficzne i estetyczne kształtujące literaturę powszechną do XX wieku.	FPK_K1_W08	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi analizować i interpretować reprezentatywne dla literatury dawnej teksty literackie.	FPK_K1_U04, FPK_K1_U05	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	potrafi znajdować, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje dotyczące literatury powszechnej dawnych wieków oraz stosować umiejętności badawcze i praktyczne (formułowanie i analiza problemów, dobór metod i narzędzi, opracowanie, prezentacja i wdrożenie wyników) w celu wykorzystania ich w pracy zawodowej, w związku ze specjalizacją uzyskaną w ramach I stopnia kształcenia.	FPK_K1_U04, FPK_K1_U05, FPK_K1_U06, FPK_K1_U07	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
U3	potrafi przygotować i zaprezentować wystąpienie ustne lub multimedialne na wybrany temat dotyczący literatury powszechnej dawnych wieków – w ramach wystąpienia student potrafi wykorzystać poglądy różnych badaczy i na ich tle formułować własne wnioski.	FPK_K1_U09, FPK_K1_U10, FPK_K1_U11	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
U4	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego.	FPK_K1_U06	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	potrafi wskazać zasadnicze podobieństwa i różnice między kręgami językowymi i tradycjami oraz wyznaczać pole dialogu między odmiennymi obszarami kulturowymi.	FPK_K1_K05	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Literatura powszechna, jej przedmiot i zakres. Ewolucja pojęcia literatury światowej – od J.W. Goethego do I. Wallersteina. Przedmiot i zadania komparatystyki.	W3, K1	Ćwiczenia
2.	Kluczowe idee filozoficzne, literackie manifesty i przełomy w dawnych wiekach.	W1, W2, W3, U1, U2	Ćwiczenia
3.	Tradycja klasyczna w literaturze europejskiej; miejsce obydwu literatur antycznych (greckiej i łacińskiej) w literaturze epok dawnych. Wpływ tradycji klasycznej na kulturę nowożytnej Europy.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
4.	Związki literatury powszechnej z literaturą polską w dawnych wiekach.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Ćwiczenia
5.	Tragedia grecka, rozwój dramatu europejskiego, epika antyczna, rozwój i znaczenie powieści jako nowożytnej formy epiki.	W1, W2, W3, U1	Ćwiczenia
6.	Wielkie tematy i narracje literatury europejskiej, kulturowe konteksty literatury.	W1, W2, W3, U1, U2	Ćwiczenia
7.	Związki literatury powszechnej dawnych wieków z innymi dziedzinami sztuki (operą, malarstwem)	W1, W2, W3, U1, U2, U4	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
8.	Dynamika rozwoju i znaczenie różnych literatur narodowych dla literatury powszechnej.	K1	Ćwiczenia
9.	Przygotowanie prezentacji multimedialnej poświęconej wybranym zagadnieniom ideowym lub estetycznym dawnej literatury powszechnej	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda badawcza (dociekania naukowego), Metoda warsztatowa, Metoda projektu, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Warunkiem zaliczenia zajęć jest zdanie kolokwium ustnego oraz przygotowanie prezentacji multimedialnej. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM: 5,0 - bardzo dobra znajomość arcydzieł literatury powszechnej dawnych wieków, bardzo dobra umiejętność referowania ich problematyki z użyciem terminologii literaturoznawczej, bardzo dobra znajomość ważnych idei filozoficznych i estetycznych stymulujących przekształcenia literatury powszechnej, wysoka świadomość różnic i podobieństw między kręgami językowymi i tradycjami oraz roli dialogu między odrębnymi kręgami kulturowymi, bardzo wysoka sprawność analityczno-interpretacyjna, bardzo dobra umiejętność operowania różnymi formami wypowiedzi naukowej (prezentacja, wystąpienie i inicjowanie wątków dyskusji); 4,5 - jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami w zakresie analizy i interpretacji tekstu literackiego oraz umiejętności operowania różnymi formami wypowiedzi naukowej; 4,0 - dobra znajomość arcydzieł literatury powszechnej dawnych wieków, możliwy szerszy zakres niedociągnięć: nieco niższa znajomość arcydzieł literatury powszechnej, nieco niższa umiejętność referowania ich problematyki, nieco niższa znajomość ważnych idei filozoficznych i estetycznych stymulujących przekształcenia literatury powszechnej; 3,5 - zadowalająca znajomość arcydzieł literatury powszechnej dawnych wieków, zadowalająca umiejętność referowania ich problematyki z użyciem podstawowej terminologii literaturoznawczej (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych przez osobę egzaminującą), zadowalająca znajomość ważnych idei filozoficznych i estetycznych stymulujących przekształcenia literatury powszechnej, zadowalająca sprawność analityczno-interpretacyjna i umiejętność operowania różnymi formami wypowiedzi naukowej; 3,0 - zadowalająca znajomość arcydzieł literatury powszechnej dawnych wieków, zadowalająca umiejętność referowania ich problematyki z użyciem podstawowej terminologii literaturoznawczej (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych przez osobę egzaminującą), słaba znajomość ważnych idei filozoficznych i estetycznych stymulujących przekształcenia literatury powszechnej, słaba sprawność analityczno-interpretacyjna oraz niska umiejętność operowania różnymi formami wypowiedzi naukowej; 2,0 - niezadowalająca znajomość arcydzieł literatury powszechnej dawnych wieków, brak umiejętności referowania ich problematyki z użyciem podstawowej terminologii literaturoznawczej, niezadowalająca znajomość ważnych idei filozoficznych i estetycznych stymulujących przekształcenia literatury powszechnej, brak sprawności analityczno-interpretacyjnej, brak umiejętności operowania różnymi formami wypowiedzi naukowej.

Literatura

Obowiązkowa

1. Hejmej A., Komparatystyka. Studia literackie - studia kulturowe, Kraków 2013.
2. Kasperski E., Kategorie komparatystyki, Warszawa 2010.

Dodatkowa

1. Auerbach E., Mimesis. Rzeczywistość przedstawiona w literaturze Zachodu, przeł. Z. Żabicki. Oprac. M. P. Markowski, Warszawa 2004 (wybrane rozdziały),
2. Bachtin M., Twórczość Franciszka Rabelais`go a kultura ludowa średniowiecza i renesansu, Warszawa 1975 (s. 501-586).
3. Curtius E.R., Literatura europejska i łacińskie średniowiecze, przeł. i oprac. A. Borowski, Kraków 2009 (wybrane fragmenty).
4. M. Foucault, Historia szaleństwa w dobie klasycyzmu, Warszawa 1987
5. Huizinga J., Jesień średniowiecza, Warszawa 1996.
6. Głowiński M., Powieść i autorytety. W: Dzieło wobec odbiorcy. Szkice z komunikacji literackiej. Kraków 1998.
7. Lewis C. S., Odrzucony obraz. Wprowadzenie do literatury średniowiecznej i renesansowej. Kraków 1995.
8. Mieletyński E., Poetyka mitu, Warszawa 1981
9. Panofsky E., Studia z historii sztuki. Warszawa 1971
10. Praz M., Zmysły, śmierć i diabeł w literaturze romantycznej, Gdańsk 2010.
11. Rougemont D. de, Miłość a świat kultury zachodniej. Warszawa 1968

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	5
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	5
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPK_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podjęcia partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych
FPK_K1_U04	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje dla celów zawodowych
FPK_K1_U05	Absolwent/ka potrafi wykorzystać elementarne umiejętności badawcze i praktyczne (formułowanie i analiza problemów, dobór metod i narzędzi, opracowanie, prezentacja i wdrożenie wyników), pozwalające na rozwiązywanie typowych zadań/problemów w obrębie profesji związanych z wykształceniem polonistycznym
FPK_K1_U06	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności ogólne i dziedzinowe oraz zawodowe, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego i opiekuna praktyki zawodowej
FPK_K1_U07	Absolwent/ka potrafi posługiwać się w typowych sytuacjach profesjonalnych podstawowymi ujęciami teoretycznymi, pojęciami i sprawnościami właściwymi dla polonistyki
FPK_K1_U09	Absolwent/ka potrafi formułować i wyrażać w mowie i piśmie własne poglądy w ważnych sprawach dotyczących kultury, życia społecznego, problemów zawodowych i kwestii światopoglądowych
FPK_K1_U10	Absolwent/ka potrafi skonstruować w języku polskim, w konkretnej sytuacji zawodowej, typową wypowiedź pisemną oraz przygotować i zaprezentować wystąpienie ustne i/lub multimedialne dotyczące literatury, języka, a także innych obszarów komunikacji kulturowej i interpersonalnej
FPK_K1_U11	Absolwent/ka potrafi argumentować z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować na tej podstawie wnioski
FPK_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie zakres, miejsce i znaczenie studiów polonistycznych w obszarze nauk humanistycznych oraz specyfikę przedmiotową i metodologiczną, z ukierunkowaniem na zastosowania praktyczne w wybranych sferach działalności twórczej, kulturalnej, edukacyjnej, medialnej i/lub promocyjno-reklamowej
FPK_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie elementarną terminologię z zakresu badań nad językiem, literaturą i ich kontekstami
FPK_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych tekstów ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich, właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w obrębie literaturoznawstwa i językoznawstwa
FPK_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie najważniejsze idee filozoficzne i estetyczne stymulujące rozwój humanistyki, a zwłaszcza literatury i języka